

kræves fra de saakaldte Byerhverv, bliver større og større, og at derfor en større og større Del af Befolkningen ganske naturlig — det finder Sted i alle Lande — beskæftiges ved disse Byerhverv. Den samme Udvikling foregaar her, kun i mindre Udstrækning. Men det forekommer mig rigtignok mere nyttigt at overveje, paa hvilken Maade disse saakaldte Byerhverv, hvoraf enkelte siger, at de er nødstedte, kunde etablere sig saaledes, at de ikke blot var i Stand til at staa paa egne Ben, men ogsaa var i Stand til at konkurrere paa samme Maade som Landbruget. Det bliver mere og mere nødvendigt, jo større Dele af Befolkningen der bliver draget over i disse Erhverv. Det er jo ikke saaledes, at Landbruget skyder dem fra sig. Det er saaledes, at disse Erhverv staaar med en Arbejdstid og med Arbejdslønninger, der langt overgaar det, der kan bydes i Landbruget. Naar man deroverfor siger: Saa byder Landbruget for lidt, siger jeg: Ja, men der er jo ikke mere; enhver, der er kendt med det, vil vide, at hvis de Arbejdsvilkaar skulde indføres i Landbruget, vilde Landbruget som økonomisk Virksomhed være en Umulighed.

Hvad endelig angaar dette Ønske om, at Kommunaljorden ogsaa skulde kunne gives i offentligt Fæste efter denne Bestemmelse, indrømmer jeg, at det er ikke noget stort Spørgsmaal, det er et Spørgsmaal, som kunde overvejes, men jeg finder nu alligevel, det er rigtigt, at Kommunalbestyrelsen har Adgang til, som den har det i Øjeblikket, at benytte Jorden netop paa den Maade, den finder bedst i finansiell Henseende i Øjeblikket. Jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, der udtalte sig saa stærkt misbilligende om dette, at Kommunalbestyrelsen skulde have Lov til at tage forretningsmæssige Hensyn ved Udnyttelsen af denne Jord. Jeg vilde ønske, at vore Kommunalbestyrelser vilde tage forretningsmæssige Hensyn ikke blot ved Anvendelsen af deres Jord, men i hele deres Administration; jeg tror, det er det, vi trænger til, og jeg tror ikke, Tiden er til at paalægge Kommunalbestyrelserne en særlig Anvendelse af Jorden, som ikke gav dem Fordel, og da jeg ikke er nogen Tilhænger — det ved ærede Medlemmer — af dette Princip, finder jeg ikke nogen Grund til at udvide det, i hvert Fald ikke før det er nærmere prøvet for Statens Vedkommende.

Jeg skal dernæst vende mig til det ærede Medlem Hr. Ulrich, som samtidig med, at han i alt væsentlig kunde give

Lovforslagene sin Tilslutning, dog ogsaa havde Bemærkninger af kritisk Art. Det ærede Medlem ønskede ikke, at der skulde sættes et Maksimum ved Jordkøbet, og deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem, men naar der staaar i Lovforslaget, at et Forskud paa indtil 6 500 Kr. kan udbetales efter Jordkøbet, saa gælder denne Maksimumsbestemmelse kun Forskuddet, den gælder paa ingen Maade selve det Beløb, hvorfor der kan købes Jord. Vi ser gerne, at der købes saa meget Jord som muligt, at der anvendes saa stor en Del af Kapitalen til at købe Jord for som muligt — for det er den produktive Del — og en forholdsvis ringe Del til Opførelse af Bygninger; vi har ment det rimeligt at indsætte Maksimumsbeløb for Forskuddet, der kan udbetales, men andet og mere betyder det ikke. For øvrigt vil jeg sige til det ærede Medlem, at den Tanke, han har udkastet, at denne Bestemmelse om et Maksimum for Udbetaling af Forskud, skulde udgaa, vil jeg meget gerne drøfte nærmere og være med til at overveje ved en kommende Udvalgsbehandling. Det ærede Medlem henstillede dernæst, at vi skulde gaa videre i Retning af at give større Indflydelse til Jordlovsudvalget. Vi har hørt Røster, der har advaret imod, at Jordlovsudvalget fik for stor Indflydelse, og jeg tror ikke, der er Grund til at lovfæste en større Indflydelse end allerede her foreslaaet. Det har egentlig kun været min Tanke, at Jordlovsudvalget skulde træde i fagligt Samarbejde med Amtskommissionerne, og jeg finder ikke, det er saa nødvendigt at præcisere, at det er hos Udvalget, Afgørelserne skal ligge. Naturligvis opstaaar der Tvivlsspørgsmaal, skal der være en Instans, der har den endelige Indstillingsret til Ministeriet, som dog maa forbeholde sig til syvende og sidst at træffe Afgørelsen under Ansvar overfor den lovgivende Myndighed, men jeg tror altsaa ikke, det er nødvendigt at komme nærmere ind paa det. Jeg tror, der er Betingelser til Stede for et godt Samarbejde, og jeg haaber paa et saadant Samarbejde og venter at se det udformet, naar nu Lovforslaget bliver vedtaget. Til den Tid vil vi nærmere kunne drøfte, hvorledes dette Samarbejde bør forme sig.

Med Hensyn til Aldersbestemmelsen ønskede det ærede Medlem, at vi ikke her skulde gaa ned til 21 Aar, men bibeholde 25 Aar for begge Love, dog saaledes, at Ministeriet skulde have Dispensationsret i særlige Tilfælde. Naar det ærede Medlem føjer denne Bestemmelse til, vil jeg indrømme, at saa er vi egentlig ikke saa uenige.